

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2013

aruandeaasta lõpp: 31.12.2013

ärinimi: Aktsiaselts Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus

registrikood: 11930972

tänavanimi, maja number: Akadeemia tee 15a

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 12618

telefon: +372 53312204, +372 6408200

faks: +372 6408282

e-posti aadress: tftak@tftak.org

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	11
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	12
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	13
Lisa 5 Materiaalne põhivara	13
Lisa 6 Immateriaalne põhivara	14
Lisa 7 Kapitalirent	14
Lisa 8 Kasutusrent	15
Lisa 9 Laenukohustused	16
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 11 Võlad töövõtjatele	17
Lisa 12 Tingimuslikud kohustused ja varad	18
Lisa 13 Sihtfinantseerimine	18
Lisa 14 Aktsiakapital	19
Lisa 15 Müügitulu	19
Lisa 16 Muud äritulud	19
Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused	20
Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud	20
Lisa 19 Tööjõukulud	20
Lisa 20 Intressikulud	20
Lisa 21 Seotud osapooled	21

Tegevusaruanne

2013. aastal jätkas TFTAK kõrgtasemel teadusuuringuid toidu biotehnoloogia vallas.

5.06.13. võttis EAS vastu otsuse kaasfinantseerida projekte perioodil 2013-2015 TFTAK Uurimistöö kavas ettenähtud mahu.

27.-28.08 töötas TFTAK-is rahvusvaheline teadusnõukogu (Scientific Advisory Board); seminaride ja arutelude tulemusena kinnitas SAB, et TFTAK-is jätkub teadustöö maailma tipptasemel.

2013. 1. poolaastal saadi TFTAK leiutistele 2 patenti; aasta jooksul anti sisse 2 PCT taotlust.

25.02. ilmus teadusuudis Aktuaalses Kaameras kajastades TTÜ ja TFTAK teadlaste uurimistöö tulemusi ja seoses TFTAK projektijuhi dr. Kaarel Adambergi nimetamisega aasta parimaks noorteadlaseks.

17.09.13. promoveeriti teadusdoktoriteks 5 TFTAKi töötajat- Ranno Nahku, Natalja Kabanova, Anna Traksmäa, Kerti Orumets ja Tiina Kricšunaite.

2013. aasta üliõpilaste teadustööde riikliku konkursi doktoritööde üliõpilaste astmes saavutas 1. koha TFTAK teaduri Anna Traksmäa konkursitöö „Rukkiitaigna hapendamine ja leiva vananemine“ eest.

Omanike, ettevõtlus- ja teaduspartnerite osas 2013. a. muutusi toimunud ei ole.

2.-st poolaastast esindab TFTAK Nõukogus AS LDI-d David Clark (vahetas välja Larisa Porõvkina).

Jaauanar-veebuarar 2013. töötati välja arvestades laiapõhjalisel TFTAK inimeste arvamusi 3 strateegiadokumenti aastateks 2015-2020, sh TFTAK strateegiaalaan, TFTAK toodete ja teenuste kommersialiseerimise kava ja TFTAK inimressursside arendamise kava.

Arengudokumentide väljatöötamisel osalesid aktiivselt peaaegu kõik töötajad.

25.04.13. toimus President Ilves'e visiit Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskuses. President tundis erilist huvi traditsioonilise eesti leiva ja jäätise vastu.

16.-17.05.13. osales TFTAK Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia visioonikonverentsile „Eesti teadus ühiskonna ja majanduse veduriks!“, et kuulda vastukaja valminud strateegiale ja rakendada seda TFTAK tuleviku kavandamisel.

23.-24.05.13. toimus **Konverents "FOODBALT-2013" TTÜ ja TFTAK eestvedamisel TTÜ tudengimajas. TFTAK-ist oli 7 ettekannet.**

28.05.13 külastas TFTAKi Olvi OY grupi ettevõtete direktorid (Eesti, Läti, Leedu, Soome). Arutati koostöövõimalusi ja viidi läbi sensorika-alane näidiskoolitus

Augustis 2013 liitus TFTAK SysBio Euroopa infrastruktuuri võrgustikuga, mille eesmärk on kaardistada Euroopa SysBio keskused (analüüsijad/bioinformaatiku/databaaside haldajad), et huvitatutel oleks lihtsam vajalikke kontakte üles leida ning suuremate Euroopa projektide korral omale partnereid otsida. <http://community.isbe.eu/>

16.09.2013. esitas TFTAK Põllumajandusministeeriumile ettepanekud 5 töögrupi moodustamiseks programmi Euroopa Innovatsioonipartnerlus „Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus“ (EIP) eesmärkide saavutamiseks. EIP tööühma eesmärgiks on luua seos teadusuuringute ja innovatiivsete lahenduste rakendamise vahel ning parandada infovahetust erinevate sektorite, algatuste ja projektide vahel aastatel 2015- 2020. Tööühmad soovetakse moodustada 5 toiduahela sektoris: teravilja tootmine, aiandus, piima- ja lihatootmine ning toiduahelas tekkivate jäätmete väärimdamiseks. Tööühmade koosseisu on kutsutud üle 30 põllumajandussaaduste tootmise ja töötlemisega tegeleva ettevõtte ning 5 teadus-uuringutega tegelevat institutsiooni.

25.09.13. külastas TFTAK-i põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder; arutati tuleviku koostööprojekte.

1.10.13. Tallinna Ettevõtluspäeva raames Toiduliidu 20.aastapäeva puhul korraldatud seminaril tegi ettekande prof. Raivo Vilu.

15.10.13. toimus Jänedal Põllumajandusministeeriumi korraldatud European Innovation Partnership (EIP) teemaline seminar, kus ettekande tegi Aavo Sõrmus.

03.12.13. toimus koostööseminar Hollandis TFTAK partneri Applikon Biotechnology juures, teemaks bakterite uue põlvkonna kultiveerimistarkvara loomise alustamine.

11.12.13. toimus Eesti Väikepiimalade Liidu seminar, millel TFTAKi poolt tegid ettekanded Aavo Sõrmus ja Tiina Kricšunaite. Liidu nimekamad ettevõtted on Nopri Talumeierei, Luke Farmimeierei, Pajumäe talu, Esko pere talu jt. kes on huvitatud edasiseist koostööst.

2014. aastal jätkab TFTAK partnerettevõtete tootlikust tõstvate rakendusuuringutega.

Peamised suhtarvud:

	2013	2012
Maksevõime- ja likviidsussuhtarvud		
LÜHIAJALISTE KOHUSTUSTE KATTEKORDAJA		
käibevara / lühiajalised kohustused	1,31	0,81
Tulukus- e. rentaablusnäitajad		
ROA (AKTIVATE TULUKUS)		
aruandeaasta kasum / varad kokku * 100	19,79%	5,76%
ROE (OMAKAPITALI TULUKUS)		
aruandeaasta kasum / omakapital kokku * 100	68,45%	75,77%

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	42	208	2
Nõuded ja ettemaksed	965 622	860 327	3
Kokku käibevara	965 664	860 535	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	98 279	140 105	5
Immateriaalne põhivara	7 432	285 133	6
Kokku põhivara	105 711	425 238	
Kokku varad	1 071 375	1 285 773	
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	496 119	635 791	9
Võlad ja ettemaksed	240 039	351 076	10
Sihtfinantseerimine	0	76 030	13
Kokku lühiajalised kohustused	736 158	1 062 897	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	25 410	111 267	9
Sihtfinantseerimine	0	13 880	13
Kokku pikaajalised kohustused	25 410	125 147	
Kokku kohustused	761 568	1 188 044	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	39 375	39 375	14
Ülekurs	4 108	4 108	
Kohustuslik reservkapital	2 712	0	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	51 534	-19 802	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	212 078	74 048	
Kokku omakapital	309 807	97 729	
Kokku kohustused ja omakapital	1 071 375	1 285 773	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Müügitulu	1 205 384	691 575	15
Muud äritulud	1 591 915	1 486 046	16
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-717 515	-613 628	17
Mitmesugused tegevuskulud	-423 136	-429 096	18
Tööjõukulud	-994 590	-856 842	19
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-369 734	-138 495	5;6
Muud ärikulud	-4 536	-962	
Kokku ärikasum (-kahjum)	287 788	138 598	
Intressikulud	-59 638	-35 016	20
Muud finantstulud ja -kulud	-16 072	-29 534	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	212 078	74 048	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	212 078	74 048	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	287 788	138 598	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	369 734	138 495	5,6
Muud korrigeerimised	0	-20 820	
Kokku korrigeerimised	369 734	117 675	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-105 923	-109 352	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-193 465	-527 963	
Laekunud intressid	628	0	
Kokku rahavood äritegevusest	358 762	-381 042	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-20 434	-7 925	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-20 434	-7 925	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	47 500	0	21
Saadud laenude tagasimaksed	-126 404	0	21
Arvelduskrediidi saldo muutus	-140 921	501 572	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-35 476	-55 723	
Makstud intressid	-67 121	-31 071	
Laekunud aktsiate või osade emiteerimisest	0	3 425	
Muud väljamaksed finantseerimistegevusest	-16 072	-29 547	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-338 494	388 656	
Kokku rahavood	-166	-311	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	208	505	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-166	-311	
Valuutakursside muutuste mõju	0	14	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	42	208	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Aksiakapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2011	35 950	4 108	0	-19 802	20 256
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	74 048	74 048
Emiteeritud aksiakapital	3 425	0	0	0	3 425
31.12.2012	39 375	4 108	0	54 246	97 729
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	212 078	212 078
Muutused reservides	0	0	2 712	-2 712	0
31.12.2013	39 375	4 108	2 712	263 612	309 807

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus (edaspidi TFTAK) raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit). Arvelduskrediiti kajastatakse lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Kõik välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused ning välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed varad ja kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Immateriaalne põhivara võetakse arvele ja kajastatakse bilansis lähtudes samadest põhimõtetest, mida rakendatakse materiaalsele põhivarale.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 639

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	3-5
IT seadmed	3
Mööbel	3
Patendid	5-10

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Vastavat kohustust kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Kasumiaruandes kajastatakse saadud toetust ja kompenseeritavat kulu mõlemal eraldi. Sihtfinantseerimisega seonduvad tulud kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Muu äritulu" ja kulud kajastatakse kasumiaruandes vastavalt kulu iseloomule.

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses (tasuta saadud vara soetusmaksumuseks on tema õiglane väärtus).

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt põhikirjale moodustatakse kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulud

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Tulu pikema perioodi jooksul osutatavate ühekordsete teenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse

valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulused ja kulused) on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud.

Osutatava teenuse valmidusaste määratakse kasutades teenuse osutamisega seotud tegelike kulude suhet võrreldes eelarveliste kogukuludega.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 21/79. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneval kuul.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

AS TFTAK aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikud;
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Sularaha kassas	42	208
Kokku raha	42	208

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	454 065	454 065			
Ostjatelt laekumata arved	454 065	454 065			
Muud nõuded	284 285	284 285			
Viitlaekumised	284 285	284 285			13
Ettemaksed	15 989	15 989			
Tulevaste perioodide kulud	15 393	15 393			
Muud makstud ettemaksed	596	596			
Muud lühiajalised nõuded-projektid	201 496	201 496			
Muud nõuded	9 787	9 787			
Kokku nõuded ja ettemaksed	965 622	965 622			

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	227 162	227 162			
Ostjatelt laekumata arved	227 162	227 162			
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	18 533	18 533			4
Muud nõuded	310 885	310 885			
Intressinõuded	628	628			
Viitlaekumised	310 257	310 257			13
Ettemaksed	8 422	8 422			
Tulevaste perioodide kulud	8 392	8 392			
Muud makstud ettemaksed	30	30			
Muud lühiajalised nõuded EAS	26 610	26 610			13
Muud lühiajalised nõuded-konsortsiumipartnerid	81 937	81 937			
Muud lühiajalised nõuded-projektid	186 478	186 478			
Muud nõuded	300	300			
Kokku nõuded ja ettemaksed	860 327	860 327			

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	
	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	5 854	18 533	0
Üksikisiku tulumaks	23 904	0	21 408
Erisoodustuse tulumaks	420	0	151
Sotsiaalmaks	44 458	0	55 875
Kohustuslik kogumispension	2 414	0	1 900
Töötuskindlustusmaksed	3 810	0	3 747
Intress	0	0	431
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	80 860	18 533	83 512

Lisa 5 Materiaalne põhivara

(eurodes)

					Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	
31.12.2011					
Soetusmaksumus	44 560	1 699 160	1 743 720	57 610	1 801 330
Akumuleeritud kulum	-42 588	-1 434 782	-1 477 370	-57 610	-1 534 980
Jääkmaksumus	1 972	264 378	266 350	0	266 350
Ostud ja parendused	611	11 350	11 961	0	11 961
Amortisatsioonikulu	-1 945	-136 261	-138 206	0	-138 206
31.12.2012					
Soetusmaksumus	45 171	1 710 510	1 755 681	57 610	1 813 291
Akumuleeritud kulum	-44 533	-1 571 043	-1 615 576	-57 610	-1 673 186
Jääkmaksumus	638	139 467	140 105	0	140 105
Ostud ja parendused	2 315	44 344	46 659	1 562	48 221
Amortisatsioonikulu	-441	-89 129	-89 570	-477	-90 047
31.12.2013					
Soetusmaksumus	47 486	1 754 854	1 802 340	59 172	1 861 512
Akumuleeritud kulum	-44 974	-1 660 172	-1 705 146	-58 087	-1 763 233
Jääkmaksumus	2 512	94 682	97 194	1 085	98 279

Lisa 6 Immateriaalne põhivara

(eurodes)

			Kokku
	Arvutitarkvara	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	
31.12.2011			
Soetusmaksumus	959	278 108	279 067
Akumuleeritud kulum	-959	0	-959
Jääkmaksumus	0	278 108	278 108
Ostud ja parendused	0	7 314	7 314
Amortisatsioonikulu	0	-289	-289
31.12.2012			
Soetusmaksumus	959	285 422	286 381
Akumuleeritud kulum	-959	-289	-1 248
Jääkmaksumus	0	285 133	285 133
Ostud ja parendused	0	1 986	1 986
Amortisatsioonikulu	0	-1 579	-1 579
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	-278 108	-278 108
31.12.2013			
Soetusmaksumus	959	9 300	10 259
Akumuleeritud kulum	-959	-1 868	-2 827
Jääkmaksumus	0	7 432	7 432

Lisa 7 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Laboriseadmed	50 063	24 653	25 410		4-6%	EUR	2014-2017
Kapitalirendikohustused kokku	50 063	24 653	25 410				

	31.12.2012	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Laboriseadmed	55 767	23 404	32 363	0	5-6%	EUR	2013-2016
Kapitalirendikohustused kokku	55 767	23 404	32 363				

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2013	31.12.2012
Masinaid ja seadmed	72 762	114 074
Kokku	72 762	114 074

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2013	2012	Lisa nr
Kasutusrendikulu	160 767	144 620	18
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest			
	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
12 kuu jooksul	160 825	158 190	
1-5 aasta jooksul	639 097	21 462	

Kasutusrendikuluna on kajastatud bürooruumide ja 2 sõiduauto rent.

Lisa 9 Laenukohustused

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Arvelduskrediit	471 466	471 466			7%	EUR	31.01.2014	
Lühiajalised laenud kokku	471 466	471 466						
Kapitalirendikohustused kokku	50 063	24 653	25 410					7
Laenukohustused kokku	521 529	496 119	25 410					
	31.12.2012	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Arvelduskrediit	612 387	612 387			7%	EUR	31.05.2013	
Lühiajalised laenud kokku	612 387	612 387						
Pikaajalised laenud								
Pikaajaline laen	78 904	0	78 904		5%	EUR	31.12.2015	21
Pikaajalised laenud kokku	78 904	0	78 904					
Kapitalirendikohustused kokku	55 767	23 404	32 363					7
Laenukohustused kokku	747 058	635 791	111 267					

Arvelduskrediidileping Swedbank AS-ga on sõlmitud summas 850 000 EUR. Laenu tagatiseks on kommertsipant ettevõtte vallasvarale summas 639 116,49 EUR, AS Bioexpert garantiikiri ja sihtasutuse KredEx käendus. Vastavalt 30.01.2014 sõlmitud lisakokkuleppele pangaga, on arvelduskrediidi kasutusaja lõpptähtpäev 31.01.2015.

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	92 836	92 836			
Võlad töövõtjatele	63 057	63 057			11
Maksuvõlad	80 860	80 860			4
Muud võlad	2 786	2 786			
Muud viitvõlad	2 786	2 786			
Muud lühiajalised võlad	500	500			
Kokku võlad ja ettemaksed	240 039	240 039			

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	158 298	158 298			
Võlad töövõtjatele	53 626	53 626			11
Maksuvõlad	83 512	83 512			4
Muud võlad	8 630	8 630			
Intressivõlad	7 483	7 483			
Muud viitvõlad	1 147	1 147			
Saadud ettemaksed	46 510	46 510			
Muud saadud ettemaksed	46 510	46 510			
Muud lühiajalised võlad	500	500			
Kokku võlad ja ettemaksed	351 076	351 076			

Lisa 11 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Töötasude kohustus	49 920	42 849
Puhkusetasude kohustus	13 137	10 777
Kokku võlad töövõtjatele	63 057	53 626

Lisa 12 Tingimuslikud kohustused ja varad (eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Tingimuslikud kohustused		
Võimalikud dividendid	207 285	42 854
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	55 101	11 392
Kokku tingimuslikud kohustused	262 386	54 246

Võimalike dividendide ja nendega seotud tulumaksukohustuse arvutuse juures on arvesse võetud kohustust suurendada jaotamata kasumi arvelt kohustuslikku reservkapitali. EAS-i finantseerimistingimustest lähtuvalt ei ole lubatud dividende välja maksta kuni projektiperioodi lõpuni 31.05.2015. Sellest tulenevalt ei ole oodata võimaliku dividendi- ja tulumaksukohustuse realiseerumist.

Lisa 13 Sihtfinantseerimine (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2011	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2012
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks					
Põhivara sihtfinantseerimine	34 702	0	0	-20 822	13 880
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	34 702	0	0	-20 822	13 880
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
EAS projekt Front Face	-17 061	17 061	0	0	0
BT- projekt	-893	6 447	0	-24 465	-18 911
Projekt Impeks	-13 616	17 451	0	-3 835	0
EAS projekt EU29994	-256 170	1 036 845	0	-1 072 021	-291 346
EAS ettemaksu lühiajaline nõue	-279 603	0	252 993	0	-26 610
EAS ettemaksu lühiajaline kohustus	798 866	0	-722 836	0	76 030
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	231 523	1 077 804	-469 843	-1 100 321	-260 837
Kokku sihtfinantseerimine	266 225	1 077 804	-469 843	-1 121 143	-246 957
	31.12.2012	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2013
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks					
Põhivara sihtfinantseerimine	13 880	0	0	-13 880	0
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	13 880	0	0	-13 880	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
BT- projekt	-18 911	51 398	0	-46 195	-13 708
EAS projekt EU29994	-291 346	1 039 663		-1 018 894	-270 577
EAS ettemaksu lühiajaline nõue	-26 610	0	26 610	0	0
EAS ettemaksu lühiajaline kohustus	76 030	0	-76 030	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-260 837	1 091 061	-49 420	-1 065 089	-284 285
Kokku sihtfinantseerimine	-246 957	1 091 061	-49 420	-1 078 969	-284 285

Lisa 14 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Aktsiakapital	39 375	39 375
Aktsiate arv (tk)	56 250	56 250
Aktsiate nimiväärtus	0.70	0.70

Lisa 15 Müügitulu

(eurodes)

	2013	2012
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	962 435	620 608
Taani	71 780	11 230
Prantsusmaa	500	8 600
Rootsi	750	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	1 035 465	640 438
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Kanada	122 251	51 137
Šveits	47 668	0
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	169 919	51 137
Kokku müügitulu	1 205 384	691 575
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Teadus- ja arendustegevus	1 205 384	691 575
Kokku müügitulu	1 205 384	691 575

Lisa 16 Muud äritulud

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Tulu sihtfinantseerimisest	1 078 969	1 121 143	13
Rendi- ja üüritulu	0	200	
Tulu kaasfinantseerimisest	512 840	354 051	
Muud	106	10 652	
Kokku muud äritulud	1 591 915	1 486 046	

Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	2013	2012
Tooraine ja materjal	-82 582	-117 106
Müügi eesmärgil ostetud teenused	-634 933	-496 522
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	-717 515	-613 628

Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Üür ja rent	-160 767	-137 478	8
Energia	-36 544	-43 319	
Elektrienergia	-24 474	-26 227	
Soojusenergia	-8 613	-12 902	
Kütus	-3 457	-4 190	
Mitmesugused bürookulud	-116 923	-159 162	
Uurimis- ja arengukulud	-14 298	-5 236	
Lähetuskulud	-81 672	-42 908	
Koolituskulud	-5 783	-8 087	
Riiklikud ja kohalikud maksud	-3 197	0	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-3 952	-32 906	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-423 136	-429 096	

Lisa 19 Tööjõukulud (eurodes)

	2013	2012
Palgakulu	-743 013	-637 841
Sotsiaalmaksud	-251 577	-219 001
Kokku tööjõukulud	-994 590	-856 842
Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale	48	46

Lisa 20 Intressikulud (eurodes)

	2013	2012
Intressikulu laenudelt	-56 240	-30 404
Intressikulu kapitalirendilt	-3 398	-4 612
Kokku intressikulud	-59 638	-35 016

Lisa 21 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2013		31.12.2012	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	17	100 949	105 695
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	8 844	500	628	86 887

2013	Ostud	Müügid	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	293 479	364 830	47 500	47 500
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	75 833	0	78 904
2012	Ostud	Müügid		
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad		525 982		513 422

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2013	2012
Arvestatud tasu	4 800	2 783

Seotud osapooltelt saadud laenude intressikulu kasumiaruandes 3044 EUR, makstud intrssid 10527 EUR

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 11.03.2014

Aktsiaselts Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus (registrikood: 11930972) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
URMAS SANNIK	Juhatuse liige	11.03.2014

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus aktsionäridele

Oleme auditeerinud Aktsiaselts Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2013, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne on toodud lehekülgedel 5 kuni 21.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeaudiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie märkusega auditiarvamusele.

Märkusega arvamuse alus

AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus 2013. aasta kasumiaruandes on kajastatud kulu immateriaalse põhivara hulgas olnud patente ja litsentside väärtuse langusest summas 278 tuhat eurot. Nimetatud varad olid bilansis esmakordselt kajastatud 1. juulil 2010 toimunud äriühenduse käigus. Äriühenduse käigus võttis AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus üle MTÜ Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus majandustegevuse. Kuna äriühendus toimus ühise kontrolli all olevate isikute vahel, siis vastavalt RTJ 11-le tuli kasutada korrigeeritud ostumeetodit ülevõetud varade ja kohustuste kajastamiseks AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus bilansis. Korrigeeritud ostumeetodi kohaselt tuleb netovara (st varad ja kohustused) kajastada nende üleandja bilansiilises maksumuses ning summas, mille võrra äriühenduse eest makstud tasu ületab saadud netovarade summat, kajastada omakapitali vähenemist. MTÜ Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus bilansis eelpool mainitud patente ja litsentse kajastatud ei olnud ning seetõttu ei oleks tohtinud neid AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus bilansis arvele võtta. Kui korrigeeritud ostumeetodit oleks rakendatud korrektselt, siis oleks AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus bilansis seisuga 31. detsember 2013 ülekurs 4 tuhande euro ja eelmiste perioodide jaotamata kasum 274 tuhande euro võrra väiksem ja aruandeaasta kasum 278 tuhande euro võrra suurem ning 2013. aasta kasumiaruandes põhivara kulum ja väärtuse langus 278 tuhande euro võrra väiksem ja aruandeaasta kasum sama summa võrra suurem. Meie arvamus antud asjaolu suhtes oli märkusega ka AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus 31. detsembril 2012 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruande kohta.

AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus raamatupidamise aastaaruandes on varade sihtfinantseerimise kajastamisel kasutatud põhimõtet, kus sihtfinantseerimise tulu on kantud kasumiaruandes tuluks sihtfinantseerimisega soetatud põhivara kasuliku eluea jooksul. Selline arvestuspõhimõte ei ole kooskõlas alates 1. jaanuarist 2013 jõustunud Raamatupidamise Toimkonna juhendiga 12 „Valitsusepoolne abi“, mis nõuab, et vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse kogusummas tuluna siis, kui sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud. Kui ettevõtte oleks rakendanud sihtfinantseerimise tulu kajastamisel hea raamatupidamistava nõudeid korrektselt, oleks ettevõtte bilansis seisuga 31. detsember 2013 eelmiste perioodide jaotamata kasum 14 tuhande euro võrra suurem ja aruandeaasta kasum 14 tuhande euro võrra väiksem ning 2013. aasta kasumiaruandes muu äritulu ja aruandeaasta kasum 14 tuhande euro võrra väiksem. Samuti oleks võrdlusandmetena esitatud bilansis seisuga 31. detsember 2012 sihtfinantseerimise pikaajaline kohustus 14 tuhande euro võrra väiksem, eelmiste perioodide jaotamata kasum 35 tuhande euro võrra suurem ja aruandeaasta kasum 21 tuhande euro võrra väiksem ning 2012. aasta kasumiaruandes muu äritulu ja aruandeaasta kasum 21 tuhande euro võrra väiksem.

Märkusega arvamus

Meie arvates, välja arvatud lõigus „Märkusega arvamuse alus“ kirjeldatud asjaolude mõju, kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õiglaselt Aktsiaselts Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus finantsseisundit seisuga 31. detsember 2013 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Sander Kallasmaa

Vandeaudiitori number 447

Baker Tilly Baltics OÜ

Auditoortettevõtja tegevusloa number 84

Pärnu mnt 21, Tallinn 10141

12. märts 2014

Audiitorite digitaalallkirjad

Aktsiaselts Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus (registrikood: 11930972) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
SANDER KALLASMAA	Vandeaudiitor	12.03.2014

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2013
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	51 534
Aruandeaasta kasum (kahjum)	212 078
Kokku	263 612
Jaotamine	
Kohustusliku reservkapitali suurendamine (vähendamine)	1 225
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	262 387
Kokku	263 612

Kanda kasumist 1225.18 eurot ettevõtte reservkapitali. Ülejäänud kasum kanda eelmiste perioodide jaotamata kasumiks.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Teadus- ja arendustegevus biotehnoloogia vallas	72111	1205384	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6408200
Faks	+372 6408282
Mobiiltelefon	+372 53312204
E-posti aadress	tftak@tftak.org